

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัย เรื่อง สมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยและนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนางาน
 - 6.2 ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับและอันดับ สมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงและที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3 และ 4 จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2548 โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงกับที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษากับอายุการดำรงตำแหน่งต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

1. สมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงและที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
2. สมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงและที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกัน

3. สมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาและมีอายุการดำรงตำแหน่งต่างกันมีความแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดหนองคาย เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 57 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 3 ตอน โดยตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงและที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบ ของลิเคิร์ต (Likert) โดยมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 60 ข้อ สอบถามใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะและด้านคุณลักษณะ ด้านละ 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกและมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ดังภาคผนวก ข (ตาราง 26-27) และตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิดเกี่ยวกับสมรรถนะที่ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วนและวิธีพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหาร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 เขต 2 และ เขต 3 เพื่อให้มีหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ 3 และ 4 เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย และผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนด้วยตนเอง ทั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถามออกไป จำนวน 57 ฉบับ ได้รับคืนมา จำนวน 57 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 สมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเปรียบเทียบ โดยใช้ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. โดยรวม ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูป การศึกษาที่เป็นจริงและที่คาดหวังดังนี้

1.1 สมรรถนะที่เป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านจิตพิสัย ด้านคุณลักษณะ ด้านความรู้ และด้านทักษะ

1.2 สมรรถนะที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านจิตพิสัย ด้านคุณลักษณะ ด้านความรู้ และด้านทักษะ

2. โดยรวมเป็นรายชื่อ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสมรรถนะที่เอื้อต่อ การปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงและที่คาดหวังดังนี้

2.1 ด้านความรู้

2.1.1 สมรรถนะที่เป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ มีความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ 14 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกดังนี้ สามารถแยกแยะความสำคัญ ของปัญหาที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา และมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย และแนวปฏิบัติทางราชการ

2.1.2 สมรรถนะที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ มีความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ นอกนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ 14 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกดังนี้ สามารถแยกแยะความสำคัญ

ของปัญหา สามารถกำหนดนโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งในสถานศึกษา

2.2 ด้านจิตพิสัย

2.2.1 สมรรถนะที่เป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ มีศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ 13 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกดังนี้ มีความเสียสละ มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความกตัญญูต่เวที ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ยึดมั่นในศีล 5

2.2.2 สมรรถนะที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกดังนี้ มีความเสียสละ มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

2.3 ด้านทักษะ

2.3.1 สมรรถนะที่เป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ 14 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกดังนี้ มีความสามารถในการประสานงานกับองค์กรอื่น มีความสามารถในการวางแผนให้สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา และมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2.3.2 สมรรถนะที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกดังนี้ มีความสามารถในการประสานงานกับองค์กรอื่น มีความสามารถในการทำงานกันเป็นทีม และสามารถจัดสรรงบประมาณ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้

2.4 ด้านคุณลักษณะ

2.4.1 สมรรถนะที่เป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ มุ่งมั่นในการฝ่าฟันอุปสรรค นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ 14 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกดังนี้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ และมีความขยัน อดทนและพากเพียร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ มีความถี่ถ้วน ละเอียดลออ

2.4.2 สมรรถนะที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกดังนี้ มุ่งมั่นในการฝ่าฟันอุปสรรค มีความรับผิดชอบ และมีความตรงต่อเวลา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ มีความถี่ถ้วน ละเอียดลอบ

3. เปรียบเทียบสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงกับที่คาดหวังของ ผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

4. เปรียบเทียบสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ส่วนด้านความรู้ไม่แตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่คาดหวังไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่คาดหวังไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง สมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานจังหวัดหนองคายในครั้งนี้มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า ความสภาพที่เป็นจริงผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาอังกฤษอยู่ในระดับน้อยและมีความคาดหวังเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากว่า เป็นที่ทราบกันดีว่า

ปัจจุบันภาษา อังกฤษมีความสำคัญในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนไทย และคนทั่วโลกไปแล้ว ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลมีการใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด การเรียนรู้ภาษา อังกฤษจึงเป็นเครื่องหมายของคนมีการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การติดต่อกับค้าขายกับต่างประเทศ กว้างขวางขึ้นมีข้อจำกัดและกฎเกณฑ์เข้ามาเกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องอาศัยภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสารทำสัญญาต่าง ๆ นอกจากนี้ปัจจุบันประเทศไทยกำลังพัฒนาตัวเองไปสู่ประเทศอุตสาหกรรม จำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ในหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งผู้ชำนาญด้านภาษาคด้วย ดังนั้น หากไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ด้วยเทคโนโลยี ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์มาจากยุโรปและอเมริกา เป็นส่วนใหญ่หากต้องการเข้าใจสิ่งเหล่านี้ต้องมีความรู้เป็นภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีเพราะตำราส่วนมากเขียนเป็นภาษาอังกฤษ ประเทศไทยเราก็ให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาอังกฤษ มาตั้งนานแล้วแต่คนไทยพูดภาษาอังกฤษสู้คนฟิลิปปินส์ไม่ได้เลย นั่นก็เพราะว่าหลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการของเรายังไม่ได้เน้นการพูดภาษาอังกฤษ จะเน้นแต่หลัก ไวยากรณ์ คำแปล และการอ่านเพื่อความเข้าใจและให้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้เป็นส่วนใหญ่ สิ่งที่จะต้องปรับปรุงอย่างมากในระบบการเรียนภาษาอังกฤษของไทยเราคือ การเน้นการพูด ออกเสียง ไม่ว่าจะเป็นการออกเสียงพยัญชนะแต่ละตัว การเน้นเสียงหนักเบา ซึ่งจะต้องมีสื่อ ช่วยสอนที่เป็นมัลติมีเดีย คือ มีทั้งภาพ เสียง และตัวหนังสือ ให้ด้วย แทนระบบเก่าที่มีแต่ตัว หนังสือเท่านั้น ทำให้การออกเสียงตามคำอ่านที่เขียนในตำราหรือพจนานุกรมที่ผิด ๆ ซึ่งจากความสำคัญเหล่านี้แม้ว่าผู้บริหาร สถานศึกษาอาจมีความจำเป็นในการใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ไม่นานนักแต่เนื่องจากความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ อยู่เสมอประกอบกับจังหวัดหนองคายเป็นเมืองท่องเที่ยวที่อาจต้องพบปะกับชาวต่างประเทศที่ ต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารหากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษจะสามารถทำให้สื่อสารได้

2. สมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริง ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงแตกต่างกันทั้ง โดยรวมและรายด้าน ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากว่า การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและช่วยให้เขาเหล่านั้นมีชีวิตที่ดีขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต พร้อมทั้งจะเจริญเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป การศึกษาคือรากฐานที่สำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญ

ก้าวหน้าและการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เพราะการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ไขปัญหาอุปสรรคตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสิ้นเปลืองน้อยที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 1) การจัดการศึกษาจึงเป็นกระบวนการทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน (วิชัย ดันศิริ. 2536 : 1-9) ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : คำนำ) ปัจจุบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์และสังคมอย่างเห็นได้ชัด จนอาจกล่าวได้ว่านอกเหนือปัจจัย 4 ประการในการดำรงชีวิตของมนุษย์แล้ว การศึกษาได้กลายเป็นปัจจัยที่ 5 ที่ช่วยให้มนุษย์มีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เหมาะสมกับความต้องการและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา (วันทนา เมืองจันทร์. 2543 : 1 ; อ่างอิงมาจากประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. 2527 : 1) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคกระแสโลกาภิวัตน์ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกทั้งในด้านประชากร สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การเมืองและการศึกษา ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมค่อนข้างมากเนื่องจากมีลักษณะสังคมเปิด มีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและวิทยาการต่าง ๆ จากทุกมุมโลกอย่างหลากหลาย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดยกระดับและพัฒนาความรู้พื้นฐานของคนในชาติให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่เหมาะสม ตลอดจนทั้งช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (สุพล วังสินธ์. 2538 : 64) จำเป็นที่จะต้องเตรียมคนให้พร้อม การพัฒนาจึงมุ่งที่จะพัฒนาคนหรือคุณภาพของคนให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคน คือ การพัฒนากระบวนการคิดได้ คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็นอย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและในฐานะที่คนเป็นองค์ประกอบสำคัญของระดับสังคมและสิ่งแวดล้อม คุณภาพของคนดังกล่าวจะเป็นสภาพที่เสริมสร้างการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคมและสืบทอดวัฒนธรรมอันเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน (วิรัตน์ บัวขาว. 2543 : 2-7) ดังนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จึงกำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา และเครื่องมือที่สำคัญในการที่จะพัฒนาคนไปสู่สังคมแห่งปัญญา

และการเรียนรู้ และเสริมสร้างคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ เพื่อให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขันและยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรีในสังคมโลก ตลอดจนพัฒนาคนให้มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีการพัฒนาการที่สมดุลทั้งปัญญา จิตใจร่างกายและสังคม คือ การศึกษา (ธีระ รุญเจริญ. 2546 : 6) ดังนั้น การจัดการศึกษาไม่ว่าในระดับใดในทางเศรษฐศาสตร์ถือว่าการลงทุนในการผลิตกำลังคนให้ได้ตามความต้องการของประเทศทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพอันจะก่อให้เกิดการเพิ่มผลิตผลของประเทศโดยส่วนรวม (งามพิศ คุณสอน. 2542 : 1 ; อ้างอิงมาจากธารง บัวศรี. 2529 : 29) ซึ่งจากความสำคัญของการศึกษาดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่าซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาหรือมีประสบการณ์ทางการศึกษามากกว่าอาจจะมองเห็นสภาพที่เป็นจริงยังไม่เพียงพอหรือเหมาะสมหรืออย่างน้อยควรที่จะมีการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนางาน

1.1 ควรมีการส่งเสริมพัฒนาให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษให้กับผู้บริหาร เนื่องจาก พบว่า สภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับที่ควรพัฒนาและมีความคาดหวังในการพัฒนาสูงโดยอาจ ขอความร่วมมือในการพัฒนาทางวิชาการกับส่วนราชการ สถาบันการศึกษาหรืออาจจัดทำเป็นหลักสูตรร่วมกันระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถาบันการศึกษาเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ในการสื่อสารได้

1.2 ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษาและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาเพื่อให้มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนได้

1.3 ควรส่งเสริมพัฒนาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนการพัฒนาจิตใจเพื่อให้สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิต

1.4 ควรจัดทำคู่มือ สิ่งพิมพ์ แผ่นพับ เผยแพร่ให้ผู้บริหารได้ตรวจสอบ ประเมินและรายงานตนเอง โดยผู้บริหารนำเครื่องมือวัดสมรรถนะ (KASOc) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปประเมินตนเองแล้ววิเคราะห์จัดอันดับสมรรถนะที่จะดำเนินการพัฒนา ก่อน-หลัง เพื่อ

กำหนดแนวทาง วางรากฐานระยะยาวให้ตนเองรู้เท่าและรู้ทันโลก ทันกาล ทัน IT และจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีสมรรถนะพอเพียงที่จะทำให้สามารถปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผล นอกจากนี้ควรมีการตรวจสอบและพัฒนาตัวชี้วัดแต่ละด้านอย่างต่อเนื่องนำไปทดสอบสมรรถนะของผู้บริหารก่อนการบรรจุแต่งตั้งและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อความฉับไวในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหาร พัฒนาและประเมินบุคลากร เพื่อให้ความร่วมมือประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและร่วมกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นในโอกาสอันควรและเหมาะสมกับสมรรถนะของบุคลากรตามบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนเพื่อความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder)

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรดำเนินการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) หาแนวทางที่ชัดเจนในการวางแผน กำหนดกลยุทธ์ บุคลากร อุปกรณ์ งบประมาณ เวลาที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาสมรรถนะที่ทำให้สามารถควบคุมและป้องกันผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์และป้องกันการกลับไปยังสมรรถนะที่ต่ำกว่า

2.2 ควรวิจัยโดยการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research = PAR) เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะที่จำเป็นและเร่งด่วน โดยทำงานในระยะสั้นด้วยการฝึกอบรมแบบปฏิบัติจริง (On-the-job Training) ฝึกให้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ กำหนดจุดอ่อน เสริมจุดแข็ง กำหนดทิศทางการทำงานร่วมกัน เลื่อนไหลสมรรถนะ ลดความซ้ำซ้อน บริหารเวลาของทีมอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรวิจัยโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม (Participatory Rural Appraisal = PRA) เพื่อกำหนดแนวทางปฏิรูปสถานศึกษา บริหารจัดการ การเรียนรู้ บุคลากร

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดต่อการปฏิรูปการศึกษา อันได้แก่การปฏิรูปสถานศึกษา การบริหารจัดการ การเรียนรู้ บุคลากร เพราะเป็นบุคลากรที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้ปฏิบัติงานที่มีอำนาจแท้จริงในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบาย การให้คุณโทษ มีอำนาจในการใช้ทรัพยากรได้อย่างเต็มที่